

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Invităm la abonament nou, pe anul început, cu prețurile indicate în fruntea foii, și rugăm pe vechii noștri abonați să-și renoască cât mai grabnic abonamentul, pentru ca să nu se facă întrepreri cu espedarica foii. Totodată îi rugăm să stăruie pentru lățirea ziarului nostru, chemat a lucra și în viitor cu tot zelul la înaintarea poporului nostru pe toate terenurile vieții publice, special însă pe cel bisericesc și școlar.

Administrațiunea.

„Politică națională.”

Sibiu, 17 Ianuarie n.

I.

Măsurile de desnaționalizare, luate din partea guvernului german față de Polonia din Posen, și mai ales mijlocele întreprinse din partea organelor de stat întru ajungerea acestui scop, — au format zilele trecute obiect de discuție în parlamentul prusian.

Ofensatul sentiment național al Polonilor ajunși sub stăpânire germană se credea în drept a cere lămuriri de la guvern, dacă aceea ce se face pe terenul acesta în Posen se face cu știerea și cu consentimentul guvernului german, ear' cancelariul Bülow s'a vădit îndatorat a răspunde, fără nici o rezervă, că nu numai cu știerea și consentimentul guvernului german s'au luat măsurile de desnaționalizare față de Polonia din Posen, ci chiar la ordinul guvernului, care află de necesar lucrul acesta, în interesul „politicei naționale” pe care dator este să o urmărească.

Bieții Poloni își vor fi perdut în urma acestei declarațiuni a contelui Bülow, — care are mare asemănare cu declarațiuni de asemenea natură ale vre-unui Tisza sau Bánffy ôre-care, — ori-ce rază de speranță de a mai putea eși învingători din lupta purtată pentru conservarea caracterului și individualității lor naționale, — pentru-că guvernul german e puternic, și e puternic elementul german, față de care ei formeză numai o disparență minoritate, atât de slabă, în cât nici nu se pot gândi la lupte serioase, ci vor trebui să se plece și să se supună sortii.

Din punct de vedere uman și creștinesc, e de condamnat aceea ce face guvernul german cu Polonia, precum preste tot de condamnat e ori-ce încercare de desnaționalizare, pentru-că formeză atentat direct la intențiunile dumnezeirii, care nu pentru aceea a făcut pe Polon, ca să fie germanizat sau rusificat, și pe Român și Slovac, ca să fie magiarizat, ci pentru-ca să rămână aceea ce e, și pentru-ca fie-care în limba sa să se perfecționeze și să meargă înainte pe calea care duce la desevârșire.

E criminală deci ori-ce încercare de desnaționalizare; și trebuie să aducă asupra sa pedeapsa de sus mai ales ori-ce încercare de desnaționalizare care se face sub firma și la umbra religioasă, cum se face bunăoară din partea guvernului german în școlile populare din Posen, — pentru-că religioasă nu e mijloc pentru politică, și nu se învață cu bastonul și cu croirea de pedepse grele pe seama celor-ce nu vreau să o în-

vețe în limbă străină, ci în limba lor proprie. Și foarte bine a zis deputatul polon Jazdewski în dieta prusiană, că a cere așa ceva este barbarie, și că într-o lume civilizată va numi barbarie procedura guvernului german.

O, dar' elementul german primesce epitetul și aplaudză cancelarului Bülow, când acesta, imitând pe acela cu care nu se poate nici pe departe asemăna, — pe Bismarck, — dăși el cu pumnul în masă și strigă că așa trebuie să fie, pentru-că toți cei din Germania trebuie să știe nemțesce, fiind-că așa cere „politica națională” a marelui imperiu german!

Dar' știm să facem deosebire între religioasă și politică; și pe când din punct de vedere creștinesc condamnă desnaționalizarea Polonilor din Posen, — din punct de vedere politic trebuie să o admitem, fără a aproba însă mijlocele întreprinse întru executarea ei. Căci în cele din urmă, Polonia din Posen prin cucerire au ajuns sub stăpânire germană; și fie-care cuceritor se află în drept a dicta, ear' nu a primi condițiuni de viață pe seama celui cucerit. Guvernul german se află deci în drept a cere aceea ce de fapt cere de la Poloni, să se facă Germani, pentru-că prin cucerire i-a primit în posesiune. Și guvernul german se află în drept și a se provoca la „politica națională”, la „cultura națională” și la „interese naționale” când o cere acesta, — fiind-că de fapt Germania e stat național, cu politică pronunțată națională.

Dar' aceea ce poate face Germania, guvernul german, elementul german preste tot, față de Polonia din Posen, — nu o poate face Ungaria, guvernul magiar și preste tot elementul unguresc față de naționalitățile nemagiare din patria acăsta comună, — după cum ar dorii șovinistii magiari și zierele redactate de ei, — pentru-că la noi în țară sunt cu totul altele raporturile, după cum vom arăta în articolul următoriu.

Din parlament. Eri, Joi, s'a ținut prima ședință a dietei magiare, după vacanțele de Crăciun. Avea să se continue discuția asupra statificării caselor și a esactoratelor comitatense, dar' prim-ministrul Szell aflându-se bolnav la Viena, în urma unei operațiuni cărcia a trebuit să fie supus, a depeșat presidentului de cameră, contelui Apponyi, să iee de la ordinea zilei acest proiect de lege, pe care domnul Szell, ca ministru de interne, vocea să l' susțină și apere singur în fața parlamentului. Dieta și-a dat consentimentul și a decis, ca Sâmbătă să iee în discuție proiectul de lege al ministrului de honveți, referitor la contingentul de recruți pentru anul curent.

Act de volnicie. Ziarele patriotice laudă mult pe comitele suprem al comitatului Liptau, din motivul, că cu ocaziunea ținerii ultimei congregațiuni nu a permis Slovacilor, membri ai congregațiunii, să vorbescă în limba lor maternă. Lume întorsă! Se aduc laude celui-ce tras la răspundere și pedepsit ar trebui să fie, pentru-că a comis act de volnicie și de călcare de lege. Paragraful 3 din legea naționalităților spune anume destul de apriat, că în adunările jurisdicțiunilor fie-care membru are dreptul să vorbescă în limba sa maternă, fără privire la aceea, dacă limba sa e, sau nu e limbă protocolară.

Și atâta cel puțin e de așteptat de la fie-care comite-suprem, fie chiar și al comitatului Liptau, — ca să cunoscă legea! Dar' vorba aluia, ca la noi la nimeni!

Congresul catolicilor. Joiă tre-cută s'a deschis la Budapesta congresul pentru autonomia catolică, și de atunci se țin ședințe în fie-care zi, discutându-se chestia, dacă e bun sau nu proiectul de statut organic, elaborat din partea comisiunii de 27, și dacă poate fi primit de basă pentru organizarea autonomă a bisericii romano-catolice? Majoritatea, condusă de contele Apponyi, e pentru acceptarea proiectului, pe când minoritatea, din care fac parte și câțiva membri ai înaltului cler catolic, condusă de contele Zichy Nándor și Ugron Gábor, combate energie proiectul, despre care afirmă, că e compus din punct de vedere politic. Relații bisericești gr. cat. române nu iau parte la congres, drept documentare, că nu sunt inclinați să jertfescă independența bisericii lor și să intre într-o autonomie cu romano-catolicii. De altcum toate semnele arată, că congresul catolicilor se va termina și de astă-dată fără nici un rezultat.

Anul-nou — în Sibiu.

Conform obiceiului bun și îndemnați de stima și iubirea față de Inaltpreasânția Sa metropolitului nostru, fruntașii societății române din Sibiu, — fără deosebire de confesiune, sub conducerea Preacuvioșiei Sale archimandritului Dr. I. Pușcariu s'au prezentat Marți la Inaltpreasânția Sa spre a-l felicita de Anul-nou. Intruniți în salo-nul cel mare al rezidenței, în număr de aproape o sută inși, Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. I. Pușcariu a rostit un frumos și de la inimă isvorit discurs de felicitare, în care a zis cam următoarele:

„... Membrii consistoriului arhidiecezane, ai corpului profesoral și ai celorlalte corporațiuni bisericești, împreună cu membrii inteligenței române din Sibiu, conform vechiului obicei bun al bisericii noastre și îndemnați de stimă și recunoștință ne-am prezentat spre a depune la picioarele Escelenței Văstre omagiile de stimă și recunoștință pentru znel și dragostea cu cari neobosit lucrați spe folosul și binele bisericii noastre dreptmăritore și al neamului românesc. Escelența Văstră sunteți capul, conducătorul activ al bisericii noastre, centrul, care prin exemplul activității zelose ne dați și nouă îndemn și îmbărbătare, ca sub înțelepta conducere a Esc. Văstre să ne punem și noi modestele puteri în serviciul acțiunilor îndreptate spre binele, folosul și prosperarea bisericii și prin ea al neamului românesc. Pătrunși de iubire fiescă față de bunul nostru părinte sufletesc, și de recunoștință și admirațiune față de înțeleptul și zelosul prim-muncitoriu în via Domnului, dorim, ca Provedința divină să Vă binecuvinteze încă cu mulți ani de viață și deplină sănătate, pentru-ca mulți ani să puteți conduce încă na'a bisericii noastre spre limanul înfloririi și prosperării. Să trăiți la mulți fericiți ani!”

La acestea Inaltpreasânția Sa a răspuns următoarele:

„Felicitările D-tre, interpretate prin elocuențele cuvinte ale Ilustrității Sale d-lui archimandrit, sunt cu atât mai plăcute inimii mele, cu cât le consider ca eflux al dragostei și alipirii Dtre nu numai către mine, ci și

cătră biserica noastră dreptmăritore și cătră întreg neamul românesc.

Anul-nou, și peste tot schimbarea anului este un punct în care omenimea s'a deprins să-și revăce în memorie evenimentele anului încheiat și lucrările săvârșite de ea în cursul aceluși an, și din rezultatele acelei lucrări să facă combinațiuni pentru viitoriu. E greu însă a face combinațiuni la viitoriu, pentru-că acela e acoperit cu vël nepătruns de ochiul omenesc; pentru-că acela e în grija Tatălui ceresc a tot știutoriu și a tot bun, care împarte după dreptate și vrednicie darurile și bunătățile sale. Una însă e adeverit, că adică sôrtea omenilor e în mâna lor, și cum lucră ei așa le va fi și sôrtea. Esperiența de toate zilele ni-o dovedește acăsta. Din acăsta esperiență să luăm și noi învățatură și îndemn, ca în dragoste frățescă și cu zel și perseverență să lucrăm toți pentru a crea bisericii și neamului sôrte tot mai bună. Să privim în jur de noi și vom vedea ce mult înapoiați suntem față cu poporele conlocuitoare. Acăsta încă să ne deie îndemn la muncă necontentită pe toate terenurile. Suntem încunjurați de neprietini. Dacă nu putem câștiga dragostea altora, cel puțin noi întră noi să ne iubim, ca frați de un sânge, și în bună înțelegere să lucrăm pe toate terenurile pentru înaintarea neamului. Dintră toate terenurile însă, cel mai probat e terenul bisericesc, cu puteri îndoite să nisum deci a cultiva acest teren. În acăsta privință putem lua îndemn chiar de la poporele conlocuitoare, și situate cu mult mai bine de cât noi. Acestea încă, de-și au mai multe terene de activitate întru promovarea intereselor lor, totuși rënd pe rënd au venit la convingerea că cel mai sigur și mai de cător la scop e terenul bisericesc și pe acest teren își concentrează și ele activitatea...

Dar', st. d., nisunțele și silințele omenilor, fără darul și binecuvântarea lui Dumnezeu nu vor putea da nici-odată rezultatele dorite. Rog deci pe Dumnezeu să reverse asupra lucrărilor noastre darul și binecuvântarea sa, și l' rog să vă deie încă mulți fericiți ani, ca să conlucrați la tot ce e bun și folositoriu bisericii și neamului nostru și să vedeți realizate dorințele pentru cari conlucrați și ostăniți. Să trăiți la mulți fericiți ani!”

Atât discursul de felicitare, rostit de Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. I. Pușcariu, cât și răspunsul Inaltpreasânției Sale, schițat mai sus, au fost urmate de însuflețite aclamațiuni din partea celor prezenți.

De la Inaltpreasânția Sa publicul a mers la rezidența Preacuvioșiei Sale archimandritul-vicariu Dr. I. Pușcariu, căruia prin graiul protopresbiterului Ioan Papiu i-a dorit mulți fericiți ani și deplină putere și sănătate spre fericirea și binele bisericii, al cărei vrednic și binemeritat fiu și șef substituit este.

Motivul discursului de felicitare rostit de dl Papiu fiind familia („ca fii ai familiei mari a bisericii, îndemnați de dragoste față de părintele al doilea al acestei familii, față de substitutul capului bisericesc... zisese dl Papiu) — Preacuvioșia Sa încă și-a luat drept motiv al răspunsului său familia mare a întregii românimi, dorind ani mulți fericiți celor cari s'au prezentat să l' felicite, familiei lor, fraților din întregă țara și tuturor membrilor acestei familii mari: întregii românimi.

După scurtă întreținere la masa ospitală a Preacuvioșiei Sale, publicul a mers apoi la locuința dlui protopresbiter I. Papiu și la a celorlalți onorațiori, spre a se degaja de frumoasă și familiara datină a felicitărilor de Anul-nou. Fie, ca multe doriri de bine esprima cu această ocaziune, să și afle realizare și particular, referitor la persoanele felicitate, și în general, referitor la biserică și — întrégă românimea.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțescă din Deeș.

— Raport special. —

— 10 Ianuarie n.

(Urmare.)

Urmăză un conclud al conferenței, pe care nu-l pot primi de loc, nu din principiu, ci din cauza motivelor din cari s'a adus. E vorba de concludul adus de sinodul protopr. din tr. Solnocului, ca cotisațiunea aruncată pe parohii pentru salarizarea protopresbiterului, să o plătescă preoții, cantorii și cronicii, care conclud a fost transpus și acestei conferențe spre desbatere. Față de acest conclud al sinodului pp. din tr. Solnocului, la propunerea preotului T. Cotuțiu, cu majoritate de voturi conferența a decis, ca consistoriul să facă economisări de sus și să nu pună atâtă taxă pe popor, mai făcând și pe preot executor asupra poporului, prin ce apoi nu se pot evita certele dintr' preot și popor; apoi după ce de la introducerea constituționalismului în biserică noastră biserică nu a ajutat preoțimea de loc cu nimic, nici chiar din fondul sidoxial, cum i-s'a promis, — acum este nedrept, ca din salariul primit exclusiv de la popor și de la stat (congrua, ajutor de la străini) să contribuie la salarizarea superiorilor sei, ceea ce nici nu s'a pomenit până acum nicăiri la nici o branșă, nici chiar la stat; ba ce e mai mult, la contribuirea această sunt constrinși și cantorii și cronicii, cari aprupe pretutindenea servesc gratuit bisericii, ori pentru o remunerațiune de tot disparentă și neînsemnată, și încă fără conlucrare lor.

Motivele din cari s'a adus acest conclud, pe cât sunt de necuviincioase, pe atât sunt și de neadevurate. Admonierea, ca consistoriul să facă economii de sus, e superfluă, ca lipsită de ori-ce basă; dar' e și o necuviință, căci un for inferior nici nu este îndreptățit a lua la răspundere pe forul superior și încă fără nici o basă reală; tot așa este de neadevurat și motivul, că biserică nu a ajutat preoțimea până acum cu nimic. — Dar' stipendiile date fiilor de preoți din diferitele fonduri bisericesci, nu sunt ajutoare? Dar' ajutoarele date preoteselor văduve, orfanilor și multor preoți lipsiți la extrem, nu sunt nimic?

Eu cred că par. Cotuțiu și-a ales aceste motive, ca pe cele mai practice înaintea ologului neprecept și înaintea omenilor stăpâniți prea mult de interese materiale, numai pentru a-și câștiga popularitate în vederea vreunui scop personal, cu toate, că bine știe și D-sa, că fără de lucru și fără de jertfe nimic nu se poate ajunge.

Mulți preoți, stăpâniți de vederile D-sale, până acum, când li-se cerea câte ceva pentru crearea de fonduri, ziceau, că de unde să dea, când nici ei nu capătă nimic de nicăiri, și în parte le era justă motivarea; ear' acum, după ce li-s'a ameliorat sôrtea binisor prin ajutorul de la stat, zic, că de ce să dea din ajutorul primit de la străini!? și nu cugetă la aceea, că străinul le poate și detrage ajutorul, și necreând fonduri acum când pot, biserică nu va avé de unde-i salarisa regulat nici în viitoriu. — Ei, apoi mergând pe astă cale, nu vom ajunge la bine nici odată! Motivarea concludului acestuia aruncă o lumină foarte sinistră asupra internului celor ce o au primit.

A urmat cetirea elaboratului par. V. Cupșa despre concubinată, pentru care conferența îi exprimă mulțămîntă protocolară.

Raportele preoților V. Andreiu, V. Cupșa, T. Cotuțiu, I. Giurgiuca și C. Micu despre lucrările lor în parohii pentru înaintarea poporului, conferența le ia cu plăcere la cunoscînță, rămânând ceilalți preoți în obligo a prezenta astfel de raporte în conferența

viitoare; tot așa și catalocele cărților aflătoare în bibliotecile parohiale, prezentate de preoții V. Cupșa, I. Giurgiuca și Constantin Micu, rămânând și aici în obligo ceilalți preoți a le prezenta conferenței viitoare.

Raportul comisiunii pentru studiarea cestiunilor privitoare la înființarea unei biblioteci protopresbiterale pentru înmulțirea cunoscînțelor preoțimeii tractuale, și la înființarea de diferite reuniuni pentru îmbunătățirea stării materiale, morale și intelectuale a poporului, — conferența, luându-l cu plăcere la cunoscînță, exprimă par. G. Hango cea mai călduroasă mulțămîntă protocolară pentru compunerea celor 9 regulamente și statute pentru diferite reuniuni, societăți și fonduri; tot așa îi exprimă mulțămîntă protocolară și par. T. Cotuțiu pentru prezentarea la par. G. H. în scopul reviziunii comune a acelor regulamente și statute; par. V. Cupșa, din cauză de bolă n'a putut conlucra cu nimic la compunerea și revizuirea lor. (Va urma.)

"O oră într'o școlă poporală".

— Articol plagiat. —

Dacă azi vom lua amănă opul intitulat „Organ pedagogic” pentru educațiune și instruciune, edat de mult regretatul profesor Ioan Popescu, acum 32—33 de ani, și vom deschide la pag. 199, aflăm un paragraf sau capitol intitulat „O oră într'o școlă poporală”.

Înțelesul acestui capitol, în puține cuvinte este acesta: Autorul (prof. Popescu) ar fi intrat pe timpul său într'o școlă poporală, unde — ceea ce cam rar se întempla atunci, — aflăm un învățator cu toate forțele armonice și bine dezvoltate, instruând cu tact și pricepere o sumă ôre-care de elevi vioi și deștepti. Am zis anume, — o sumă ôre-care — căci după cum ne spune, lipseau mulți și atunci, ca și astăzi, de la prelegere.

Acum, că prin acest pasagiu a voit a arăta cetitorilor „Organului pedagogic” și în special educatorilor, cum ar trebui să fie un învățatoriu, ca să pôtă fi numit — model; — sau că aievea i-s'a întemplat așa ceva regretatului înțelept profesor, nu 'mi este scopul prin aceste rânduri a scruta, știind, că dată 'a fost posibilitatea atât pentru una, cât și pentru alta.

Voiesc însă cu tot dinadinsul a ști că dl învățatoriu Petru Colțeu ce scop a urmat, când în Nrul de Sâmbătă, 22 Decembrie a. tr. st. v. al „Tribunei Poporului” publică sub propria subscriere din cuvânt în cuvânt întreg capitolul mai sus numit din cartea răposatului prof. Popescu?!

Pardon; totuși a făcut o mică schimbare, dar' tocmai acesta-i este — *pecatul*. Adeacă: în locul numelui adevăratului autor și subscris pe al său.

Nu din răutate sau din invidie vreau să stau cu dl coleg Colțeu puțin de vorbă în publicitate, căci n'am avut de când suntem amândoi nici în clin, nici în mănecă, ba chiar nici nu ne cunoscem, ceea ce și dînsul va puté atesta: ci din contră, din principiu humanitar mănec, cred eu, dacă-i revoc în memorie zisele: „Ce ție nu 'ți place, altuia nu face” și „Ce-i al meu, nu-i ș'al tîu”!!

Intențiunea ce o ai dta dle Colțeu de a munci și pe terenul literar didactic e vrednică de totă lauda.

Nu tot astfelu putem zice și despre modalitatea și rolul ce 'tai ales într'u a deveni scriitor didactic însemnat așa dintr'odată. Pentru-că modalitatea 'ți este rea, cu rolul de — *plagiator* — ce 'ți-ai luat.

Dar' să ne înțelegem.

Eu zic, că în loc de a plagia scrierile cutărui mare pedagog și a le da publicității ca product al nostru, mai bine și mai onest este a ceti astfelu de scrieri cu încordată atențiune și apoi să ne frământăm înșine mintea pentru a puté produce și noi câte un fêt literar, fie și mai — *făr' de vreme* — la început, numai *original* să fie.

Nu înțeleg, să fim originali ca un Alecsandri, Odobescu ș. a, căci de la ômeni de talia modestelor noastre forțe spirituale nici nu cere nime așa ceva. Dar', ca cel puțin „ideea” să fie originală, ear' pe aceea s'o îmbrăcăm cu cuvinte potrivite, pe cari ni-le-am însușit într'un mod, sau într'altul.

Dacă dta de ex. dle Colțeu cetia pasagiul des amintit cu mare atențiune, puteai scote o idee foarte potrivită, care îmbrăcân-

du-o în cuvinte potrivite și formulându-o după toate regulile stilistice, ar fi avut o valoare cu mult mai mare pentru dta, de cum are — *plagiatura*.

Nu ne oprește nime însă, ca pentru a ne documenta o aserțiune sau părere specială a noastră, să nu folosim unele enunțaițiuni respective principii ale altora, dar' în cazul acela se cuvine a spune de la cine le-am împrumutat.

Lucrul cel mai de căpetenie este însă, și pe acesta trebuie să-l aibă în vedere totdeauna cel ce face o lucrare, dorul de a-și *îmbogăți spiritul* prin munca sa proprie și nu pofta de mărire deșartă.

Ear' în rëndul al 2-lea să caute totdeuna, că stă pe base solide, sau să clătină sub dînsul pedestalul, pe care se crede cucuiat? Căci știut este, că numai prin cercetări și scrutări se află adevărurile științifice, menite a înzestra spiritul cu un capital de cunoscînțe esacte. Altcum, toate se prefac în fum.

A plagia însemnă a lua de la altul, a îmbăta lumea cu apă rece, pe deoparte, ear' pe de alta a te crede însuși ceea ce de fapt nu ești.

Prelângă că astfel de ômeni nu folosesc omeniei și nici loruși: de regulă cad tocmai din inchipitul vîrf al apogeeului măriri când nici nu visază, și sfîrșitul e tragic. Căci zice un învățat modern: „Nimic nu e mai înșelător, decât a ști lucrurile pe jumătate”.

Și precum nu i-a stat bine „copilului, ce vrea să fie mare” din Abc. de Popescu, când a îmbrăcat vestimintele tatălui său, ca să arete bărbat, întocmai nu ne va sta bine nici nouă, celor *pitici* în literatură, dacă folosim munca altora, pentru a deveni pe ruinele puterii ei — *ciclop!* — Cred că colegul Colțeu m'a înțeles.

Ioan Paicu
învățător.

Revistă esternă

Conflictul anglo-german. *Chamberlain*, ministrul colonilor engleze, se pare a fi a nume lăsat de Dumnezeu să provoace zizanie. Nenorocitul războiu cu Buri și isprava lui Chamberlain și tot isprava lui e și cërta pătimașă într' presa engleză și cea germană. Cum se știe, înainte de asta cu câteva luni Chamberlain a ținut un discurs cu ocaziunea unui banchet politic dat în Birmingham și în acel discurs, pentru a justifica atrocitățile armatei engleze față cu Buri, a zis, că armata germană în războiul din 1870—71 a fost cu mult mai crudă de cum e cea engleză în războiul din Transvaal. Atât i-a trebuit lui Chamberlain, pentru-ca întrégă presa germană să-l iee la răvaș, ear' după deschiderea dietei imperiale deputatul Stolberg să interpeleze pe cancelarul Bülow în cauza insultelor adresate de Chamberlain armatei germane. De sine înțeles, că Stolberg nu a tractat cu mănui pe ministrul englez. La interpelațiunea lui Stolberg cancelarul a dat următorul răspuns:

„În privința aprecierilor făcute mai acum câțva timp de un ministru englez asupra modului de acțiune al armatei germane, cred că vom fi cu toții de acord, împreună cu toți ômenii cu dreptă judecată din Anglia. Dacă un ministru se vede silit să-și justifice politica — și acesta se pôte întempla — ar face bine să lase străinătatea în pace (fôrte bine!). Dar' dacă voiesc să iee pilde de aiurea, de cât din propria sa țară, este de dorit și este bine, ca să o facă cu mari precauțiuni; altfel riscă să fie nu numai rêu înțeles, chiar fără să vrea, cum voiesc să-mi închipuiesc în cazul care ne preocupă, și cum trebuie să-mi închipuiesc după ceea-ce mi-se afirmă din altă parte, riscă, zic, de a jigni sentimentele acelei străinătăți. Este cu atât mai de regretat, cu cât această se întemplă unui ministru față de o țară cu care a sa a întreținut totdeuna relațiuni prietenești. (Aprobări.)

„Armata germană este mai presus de ori-ce injurie. Frideric II a spus într'o ocaziune analogă: „Lăsați câinii să latre și nu vè iritați; ei mușcă în granit”.

Acest răspuns, deosebi pasagiul din urmă, a produs în Anglia iritație enormă. Chamberlain nu s'a lăsat dator cancelarului german, ci Sâmbăta trecută, la o nouă întrunire publică în Birmingham a replicat lui Bülow prin un discurs aspru, în care a de-

clarat, că nu are nimic de retractat din cele zise de el despre armata germană; nu are de dat nici o lecție vre-unui ministru străin, dar' nici nu primesc lecțiuni de la ei.

De aci apoi supărare și cêrtă într' presa germană și cea engleză, care luase caracter așa de acut, în cât „Vossische Zeitung” în numărul de Marți s'a vădut îndemnat să scrie următoarele:

„Sperăm că cu timpul iritația se va calma și că cele două națiuni vor înțelege, că e nu numai ridicol, ci și ne mai aușit, a se certa și dușmări din cauza discursului unui ministru, cu toate că sunt unii ômeni, căroră le stă în interes să aște zizania, căroră nu li-ar pără rêu nici chiar de isbucnirea unui războiu într' Anglia și Germania. Englezii încă vor avé d'or' atâta minte, ca să nu credă că sunt amici Angliei ômenii cari doresc așa ceva. De aceea avem încredere, că iritația provocată de discursul lui Chamberlain, care prea din sêmă afară neliniștesce, va dispără în scurt timp, fără să provôce pagube durabile în raporturile politice și economice ale celor două națiuni.”

Războiul Burilor. O telegramă din Haga dta 15 Ianuarie spune că guvernul a început tratative confidențiale cu conducătorii buri aflători în Olanda, în scopul terminării războiului. Regina *Vilhelmina* e aplecată să facă pe mijlocitoriu într' Buri și guvernul englez.

O rară vizită la America. Impăratul *Vilhelm* al Germaniei a hotărît să trimită pe fratele său, prințul Henric de Prusia, să facă în numele seu vizită presidentului Statelor-Unite. Cum se raportază acum din New-York, vestea despre această hotărîre a împăratului a produs în toate cercurile sociale americane însuflețire de nedeseris. Toți sunt încântați de distinsa atențiune a împăratului și deja de acum au început pregătirile de primire. Se spune, că prințul Henric va avé din partea americanilor o primire cum nime-nă nu a mai avut până acum.

Ferdinand de Coburg — „slavist și slavofil”. Reuniunea „Slavanska Beseda” din Sofia a arangiat săptămîna trecută bal, la care a mers și principele Ferdinand, însoțit de consulul rusesc *Bahmetjev*, de prințul *Filip de Coburg* și de ministrii Bulgariei. În discursul de bineventare presidentul reuniunii a proclamat pe principele membru onorar al reuniunii, la ce acela a răspuns următoarele:

— Cu mândrie și bucurie primesc să fiu membru onorar al reuniunii slave. Activitatea mea de până acum, dezvoltată în calitatea mea de slavist și slavofil îmi dă încredere, că voi merita distincția ce mi-o faceți. Trăescă slavismul!

„Vossische Zeitung” din Berlin raportând despre cele petrecute la balul Besedei adaugă următoarele: E de obște cunoscut că principele Ferdinand se metamorfosază fôrte ușor, amésurat împrejurărilor. Noi avem cunoștință despre o epistolă a principelui Ferdinand, în care el pune mare pond pe faptul că e prinț german și deosebi prinț saxon.

Ulula cum lupis — zice postul Horatiu, și se vede că principele Ferdinand îi urmăză fidel sfatul.

NOUȚĂȚI

Contribuiri la monumentalul Șaguna.

Pentru rescumpărarea felicitărilor de Anul-nou parohul *Pavel Beșă* din *Borgo-Prund* a solvit la fondul pentru monumentalul lui Șaguna suma de 4 corône.

În atențiunea preoțimeii. De-ôre-ce restanțele pentru „Telegraful Roman” din 1897 și acuma trec încă preste suma de 10.000 corône, consistoriul a luat măsurile cele mai severe pentru încasare.

În zilele acestea va primii fie-care preot datoriu provocare în special de a-și achita datoria.

Atragem și pe calea această atențiunea preoțimeii noastre la împregiurarea această.

Tisza — și Abrudul. Alaltăeri, 15 Ianuarie, cercul Abrudului s'a fericit cu deputat dietal nou, alegând cu o majoritate (după-ace contracandidatul Barabás Ábel și a retras candidatură) — pe *Coloman Tisza* „sdrobitoriul“ naționalităților. Și cum se potrivește! Cel mai mare prigonitoriu al Românilor, ales deputat în — țera lui Avram Iancu!...

„Masa studenților“ — pentru monumentul Șaguna. Aflăm, că beneficiații mesei studenților susținute de institutul „Albina“ au transpus consistoriul metropolitan suma de 20 corone (venitul colindatului de la Crăciun) ca contribuție la fondul pentru ridicarea unui monument fericitului metropolit Șaguna.

Alegerea din Ocna. Kronberg Gyula și soții au atacat alegerea de deputat dietal a lui Hámory în cercul Ocenei, pe motivul că numele alesului nu figură în lista alegătorilor din Ocna și că majoritatea voturilor a fost câștigată cu mituire. Mercuri s'a pertractat la Curie petiția lui Kronberg și — Curia a dispus investigație în ceea-ce privește acusa mituirii.

Centinariul lui Heliade Rădulescu. În *Tergoviște* (România) se fac mari pregătiri pentru serbarea centenariului lui *Heliade Rădulescu*, părintele literaturii române. Serbarea e pusă pe ziua de 13 Ianuarie v. Programul serbării e stabilit astfel: În dimineața zilei de 13 Ianuarie, la orele 10, se va oficia la biserica domnescă, din orașul Tergoviște, un parastas de cătră protoiereul județului, încunjurat de toți preoții din oraș. După serviciul divin un delegat al comitetului va rosti o cuvântare. În urmă comitetul organizator al serbării împreună cu publicul vor merge la casa unde s'a născut Heliade Rădulescu, și aici dl deputat Dimitriu va vorbi în numele țirgoviștenilor. Spre amintirea acestei serbări, pe fosta locuință a marelui scriitor se va pune în zid o piatră cu o inscripție. La orele 8 seara, în amfiteatrul gimnasului din localitate, se va ține o conferință.

Impăcare — după morțe. Cum se știe, regele Alexandru pe timpul căsătoriei sale cu Draga tractase pe tatăl său în cel mai dușmănos mod, pentru-că acela nu a aprobat planul fiului său de a se căsători cu Draga. Milan a răposat în Viena și dorința din urmă i-a fost, ca să fie înmormântat în Ungaria. M. Sa monarhul nostru a împlinit dorința amicalui său și a dispus să fie înmormântat la mănăstirea Cruședol din Slavonia. În 8 Februarie se împlinesc un an de la morțea lui Milan. Ceea-ce nu a făcut atunci regele Alexandru, va face acum după un an: va participa cu înțregă casa regală la parastatul ce se va servi în Cruședol pentru odihna sufletului lui Milan.

Intru mărirea lui Dumnezeu credinciosul nostru Vasile Baciu cu soția sa Florica și soacra sa Ana, din Sânbenedic (tractul Murăș-Oșorheiului), au cumpărat pentru biserica gr-or. din loc un rând de vestminte bisericesci în preț de 88 corone, pentru care dar — pe lângă mulțăminta noastră — marimoișii donatori aște-și răsplata cerescă! — *Sânbenedic*, la 31 Decembrie v. 1901. *Parteniu Mateiu* adm. parochial.

Bal de curte în Belgrad. De la căsătoria regelui Alexandru cu Draga lui, Luni s'a dat primul bal la curtea regală a Serbiei, pentru care se distribuieră 600 de invitații. Au participat la bal și reprezentanții puterilor străine, împreună cu soțiile lor. Dansul a fost început de regele și regina.

Știri din România. Vineri, în septime-măna trecută, pe la orele 8¹/₄ seara s'a simțit un ușor cutremur de pământ în comunele Vâsluiu, Codăești și Negriștii din județul Vâsluiu. — În Moldova s'au sporit mult șoc-recii de câmp, cari fac mari pagube în semănături. — Societatea „*Dacia Traiană*“ și soc. „*Frații Români*“ ale fraților nostri stabiliți în România au dat în seara Anului-nou o mare serbare populară în sala Băilor Eforiei (București). — Duminecă fiind ziua onomastică a I. P. S. S. *Metropolitului Primat*, Inaltul Prelat a primit vizita clerului din București, a numeroase persoane din elită, cum și o mulțime de telegrame de felicitare din toate unghiurile țerei.

Teatrul în Biertan. Junimea română din *Biertan* invită la producțiunea *teatrală-musicală* împreună cu dans, ce o va arangia în 7/20. Ianuarie 1902 (a doua zi de Boboteză) în hotel la „*Stea*“, cu următorul program: „*Coroana Moldovei*“ (cor), „*Zăpăciții*“ comedie de A. Kotzebue. „*Tot ți-am zis*“ (cor) de P. Popovici, „*Otrava de hărciogi*“ comedie de Antoniu Pop. „*Hățegana*“ (cor) de P. Popovici. În pauză se va juca „*Calușeriul*“ și „*Bătuta*“. Venitul curat e destinat în favoarea „*Bibliotecii populare*“ din *Biertan*. Intrarea: de persoană 80 fil., de familie până la 3 persoane 2 cor. Inceputul la 8 ore seara.

Redacțional. Cu începerea anului în care am intrat „*Revista Ilustrată*“ din Bistrița apare sub redacțiunea dlui *Dr. Victor Onișor*, care a introdus mai multe inovațiuni în redactare și și-a asigurat pentru viitorii colaborarea mai multor scriitori cu reputație literară stabilită, astfel, că este speranță de a fi ridicată revista această la nivelul reclamat de gustul publicului cetitor român. Dorim succes.

Limba rusescă în armata noastră. Se raportează din Lemberg, că generalul *Fiedler*, comandantul corpului de armată din Galiția, a îndrumat pe oficerii trupelor de sub comanda sa să învețe cât mai de grabă limba rusescă. În acest scop comandantul a și angajat deja câțiva instructori de limba rusescă.

Din isprăvile brigantilor bulgari. În apropiere de comuna *Castoria* (Macedonia) o bandă de briganti bulgari au ucis pe proprietariul *Stariano* și i-au jefuit casa. *Stariano* era român. Urmăriți apoi de trupele turcesci, brigantii au susținut luptă crâncenă, în care șese dintră ei au fost împușcați, ear' patru au fost prinși și duși la Salonice. Dintră soldații turci au căzut în luptă doi.

Avem ernală. Anul-nou ni-a adus ernală; după timpul ca de primăvară, Marți pe la amiază cerul a început să se pregătească de ninsore, ear' Mercuri dimineața totul era în vestmântul alb al ernalii. Acum e ger cum se cade.

O frumoasă moșie de arând. În opidul *Zlatna* (comitatul Alba-inferioră) a rămas de erezii lui *Stefan Tanislau* crânciu o frumoasă moșie constătoare din case, clădiri economice, grădini de legumi, pomi, cucuruziște, fânături, pășunat, etc. și isvor de scaldă, limpede ca cristalul, cum rar se mai poate afla undeva. Tote acestea sunt într'un complex, îngrădit, pe care pe lângă productul locurilor s'ar pute ține și 40—50 capete de vite și vr'o 200 de oi, ear' isvorul e astfel arangiat, că din el curge pe cisterne drept în casa apa necesară la economia casei. Pe lângă toate acestea edificiul are și licența de negustorie mică (Greislerei). De ore-ce erezii acestei frumoase moșii sunt așezați prin alte comune, unii chiar prin alte comitate, moșia e de dat în arândă, ceea-ce prin această se aduce la cunoștință. Două-trei familii de economi români, onesti și sirguincioși, ar pute trăi cinstit din venitele acestei moșii. Doritorii de a lua în arândă această moșie, să se adreseze dlui *Filimon Plaste*, emeritat pretor și notariu cercual în *Zlatna* (Zalatna, Alsó-fehérmege). Se observă că scaldăle, cari ar pute fi reparate cu cel mult 20—30 corone, încă pot aduce venit anual de vr'o 200 corone.

Din ale educațiunii.

— *Firul de aur* —
Intră mine și băiatul meu se vîrășe ceva. Omeni mie necunoscuți, despre cari eu nu știu nimica, cu cari însă băiatul meu se întîlnesc în fie-care zi. Idei, la cari eu nu mă cuget, idei la cari nu mă pot cugeta.

Nu e bine așa. Nu e bine că nu mă mai pot înțelege cu băiatul meu, ca și cum s'ar fi rupt firul de aur, care ne ținea legați împreună. Dar' îi dau pace; nu i spun nimica, după cum i-am promis încă înainte de a se naște. Nu i fac nici o imputare, ci aștept ocaziunea favorabilă pentru a l aduce pe nesimțite la brezda bună.

Ocaziunea s'a ivit mai curînd decum credeam. Și ocaziunea a fost atât de escelentă, în cât trebuie să mulțămesc întemplantii care mi-a dat-o.

Veniam de la primblarea obicinuită. De la îndepărtare potrivită vîd băiatul meu înaintea casei, executînd un act de necuvință. El nu mă vede, pentru-că micii și agerii lui ochi erau ațintiți asupra jertfei sale, — eu însă îl vedeam și l observam bine. Iși pusese adecă ochii pe un băiețel mai mic de cât el, și repezindu-se asupra lui a început să l bată rău cu bastonașul, pe care tocmai îl primise de la mine, drept cadou. Bietul băiețel plîngea și striga, dar' băiatul meu îl trata cu lovituri mai departe, fără milă.

M'am oprit în loc. Lîngă mine stătea, cu mâinile băgate în buzunarele pantalonilor, un copil de școlă, mult mai mare de cât băiatul meu, — căruia îi făcea mare bucurie scena ce se petrecea înaintea casei mele. Scot din buzunar o monetă și mă apropiu de el, spunându-i:

— „Ascultă, amice! Primesc banul acesta, ca remunerație pentru aceea ce-ți cer. Alergă dincolo și bate bine pe copilul care

bate pe celalalt. Spune-i, că e pentru aceea, pentru-că și el a bătut pe unul mai slab de cât el. Când vei vedea că are destul, ia-o la fugă și fă-te nevădută!“

Un moment și dorința mea fu pusă în executare. Băiatul meu primea lovituri din greu. Năimital își făcea bine datorința. Pentru banii mei mi-a dat contraserviciul dorit. Când am vădută că o ia la fugă, am alergat la băiatul meu, care plîngea amar.

— „Copilul tău! — îi zic eu, — las' că l prind eu, pe potaia ăla, și i smulg urechile! Cum poți el să bată atât de crâncen un copil atât de mic și de bun? Vină și tu cu mine; să l prindem, și tu să l ții, eu să l bat. Ce are el cu tine, care nu i-ai făcut nimica, și ești numai pe jumătate ca el? Vină iute cu mine, să punem mîna pe el, că l ajungem, și grija mea de pelea lui!“

Băiatul mă prinse cu amîndouă mîinile de mîna, și plîngînd amar îmi spunea:

— „Nu, tată, nu!“
— „Dar' de ce nu? Trebuie să l prind și se aud de la el, că *pentru-ce te-a bătut?*“
— „Nu, tată, nu!“ continua băiatul meu, plîngînd și tremurînd ca varga.

Ceteam din ochii lui că ce l dore. Se temea că, *voiu afla motivul, pentru ce l-a bătut celalalt.*

L'am invitat la o scurtă primblare, și am început să i vorbesc despre alte lucruri. Băiatul meu s'a înseninat, și semne de grațitudine se arătară în fața lui. Mă ținea însă și acuma de mîna, cu amîndouă mînuțele.

Firul de aur era de nou aflat, pentru-ca să ne lege și mai bine la olaltă.

Un tată.

Din public.*)

Mulțămintă publică.

Cu ocaziunea producțiunii teatrale-dramatice, arangiată a doua zi de Crăciun în favorul bisericii gr-or. din loc, au suprasolvit următorii On. domni: Cadar, 2 cor.; Victor Chioreanu, 40 fil.; dîmna Niculae Arieșanu 40 fil.; Pădurean 2 cor.; Szilagy Péter, 40 fil.; Nemeș, 40 fil.; Herberger Gyula, 40 fil.; Ión Rusu, 1 cor.; Niculae Bacilă, 40 fil.; Grigorie de Tămaș, 1 cor.; A. Badiu, 1 cor.; I. Șona, 1 cor.; Ionaș 1 cor.; Szilagy Pál, 1 cor.; tinărul Augustin Moga, 40 fil. Primescă onorații domni și pe calea această căldurătoarele noastre mulțăminte.

Murăș-Uioara, la 31 Decembrie 1901.

Glîgor Roșca
cassar.

Mulțămintă publică.

Subscriși în numele comitetului parochial din Vorumloc, ne ținem de datorință și pe această cale a ne arăta recunoștința și mulțăminta acelor marimoiși creștini, cari au binevoit pentru înfrumșetarea sîtei biserici a dona următoarele obiecte, și adecă:

Dna *Rachira Muntean*, văduvă după răposatul fost învățator *Ioan Muntean*, a procurat un policandru cu șase brațe (6 lumini) în preț de 32 cor. 50 fil., apoi economii *Mărian Steflea* cu soția *Ana* au lăsat a se văpsi frontariul sfîului altariu în preț de 20 cor. 60 fil., *Simion Mohan* cu soția *Sofia* au lăsat a se padimenta locul pentru cor sus în sîta biserică (de unde cîntă corul) și a i-se văpsi frontariul în preț de 120 corone, *Mărian Tellia* cu soția *Ana* au lăsat a se văpsi ușa sîtei biserici, și au lăsat a se lega și unele cărți bisericesci în preț de 12 cor., *Mihail Pelger*, subjde în loc, de confesiunea ev. luth., a procurat pe sîma sîtei biserici un apostol cu litere latine în preț de 9 cor. 50 fileri.

Primescă deci marimoișii donatori, cari pentru înfrumșetarea sîtei biserici au jertfit sumele amintite, ca în deplină și fericită sîntătate, la mulți ani să se îndulcescă de privirea acestor frumoase obiecte, precum întregul popor s'a bucurat la prima privire. Deee bunul D-zeu, ca atari jertfe să servescă și altora pe venitoriu de exemplu.

Pentru comitetul parochial.

Ilie Terchilă paroch presid.
Ioan Mohan notariu
Onoriu Bacilă epitrop

* Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primescă răspunderea.

Cărți și reviste.

A apărut:

Protocolul adunării generale a XI-a a reuniunii învățătorilor români de la școlile populare profesionale din protopopiatele Arad, Boroșineu, Buteni, Chișineu, Hălmgaiu, Radna și Șiria, ținută în Arad la 26 și 27 August st. n. 1901. Pe estensiune de 124 pagine 8° mare cuprinde procesul verbal, cuvîntul de deschidere rostit de profesorul T. Ceontea, presidentul reuniunii, și dierite raporte, prelegeri practice și disertațiuni. Un exemplar broșurat costă 40 fileri. Editura reuniunii.

„Carte de cetire pentru elevii clasei a doua“, de *Iuliu Groșorean* și alți patru învățători din diecesa Aradului. — Arad, tipariul tipografiei diecesane. Prețul 40 fil.

„Revista învățătorilor și învățătoarelor din România“. Nr. 7 pe Decembrie 1901 (anul II) a apărut cu următorii sumariu: V. A. Urechia, de Al. M. Michaelescu (cu portret), Adesiuni, de Găvănescu Velovan. Școlă de la sat, de D. Măndricel Școlă din Bușteni (Ilustrație). Raport asupra șc. rurale, de R. Grigorcea. Cum voim școlă, de Luca Paul. Rolul învățătoarelor, de Ecaterina Volănescu. Centenarul H. Rădulescu, de D. Faur. Iubirea limbei materne, de Elena Vasiliu. Moralitatea sâtenilor, de I. Begu. Credința religioasă, de N. Voiculeț. Puterea muzicii, de I. Grigorcea. Suplitorii în învățămînt, de Z. Negoescu. Desiderate, de Vasiliu Pănoiu etc. O operă de mare preț, de N. Stoleriu. Mici rîsumate, de Costăchescu Dimitriu. Cărți și Reviste, de la colegi, Problemele, Comunicări, Carnetul Administrației, de I. G. Dumitrașcu.

„Rev. învățătorilor și învățătoarelor“ apare în *Buzău* (Bulevardul I. C. Brătianu Nr. 2) și costă 5 lei pe an (în străinătate 6 lei).

„ALBINA“
institut de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 § 29.

1. Suma scrisurilor fonciare puse în circulațiune cu ziua de 31 Decembrie 1901 face	K 5.019,500—
2. Pretensiunile institutului de împrumuturi ipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciare sunt de	„ 5.149,122-01
3. Valoarea ipotecelor luate de basă la susnumitele împrumuturi ipotecare este de	„ 19.489,027-52
4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de	„ 400,000—
acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:	
Nom. K.	8,400 Losuri de stat din 1860 cu 4%.
„ „	2,000 Losuri de stat din 1854 cu 3-2%.
„ „	5,600 Obligațiuni cu premii Ung. Hypothekenbank cu 4%.
„ „	4,200 Losuri pentru regularea Tisei cu 4%.
„ „	2,400 Losuri pentru regularea Dunării cu 5%.
„ „	6,000 Obligațiuni cu premii ale Institutului austr. de credit fone. cu 3%.
„ „	200,000 Scrisuri fone. Ungar. Landes-Central-Sparcassa cu 4 ¹ / ₂ %.
„ „	170,000 Scrisuri fonciare Pester Ung. Commercialbank cu 4 ¹ / ₂ %.
„ „	4,000 Acțiuni ale institutului de credit fonciar pentru proprietarii mici.
„ „	12,000 Renta unific. în hârtie Mai —Novembre cu 4-2%.

Sibiu, în 5 Ianuarie 1902.

Diracțiunea.

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroh din parohia Păușă cu filia Vașcapău în urma încuviințării Prea-veneratului Consistoriu arhiepiscopesc din 18 Septembrie a. c. Nr. 8528 Bis. se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan au a-și așterne rugărilor de concurs înscrise conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul cuvenit.

Fizeș-Sănpetru, în 28 Decembrie 1901.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Ungurașului în conțelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca protopresbiter.

Sz. 7348/1901 polg.

[6] 1-3

Hirdetmény.

A nagyszabenyi kir. törvényszék közzé teszi, hogy Szeben megyében kebelezett Vesz-tény község ellen a szélszövegem — mint a szász hétbodyrak uradalma a legelő szabályozás megengedhetőségét kérvén, a kereset tárgya-lására 1902 évi márcziushó 17-ik napja d. e. 9 órakor Veszteny község irodájába kitűzetett.

Ezen tárgyalásra az összes vesztenyi bir-tokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy meg nem jelenés esetében vagy képviseletetés hiányában részükre ügygondnok fog kinevezetni és a tárgyalás ezzel lesz meg-tartva.

A kereset a községi előljárásnál vagy a törvényszéknél megtekinthető.

Kelt Nagyszabenyben a kir. törvényszék, mint polg. bíróságnak 1901 évi decemberhó 31-én tartott üléséből.

Dr. Kemény elnök.

Fothy jegyző.

Dr. Elie Cristea Proverbe *** maxime asemănări *** idiotisme colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria. — Costă 1 cor. 50 fil.

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpeta vr'odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutinde-nea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plă-tite. La locurile, unde nu se pôte că-pêta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — Deposit în Sibiu la far-macia „Vulturul“ C. Müller, piața mare; farmacia Molnar, strada Cîsnădiei 59. [1] 1—

Dela Librăria Tipografiei archi-diecesane în Sibiu se pôte procura

O pagină

Lupta noastră pentru esistență.

Articoli reproduși din ziarul „Tele-graful Român“ anul 1900 și publicați de

Nicolau Ivan

protopresbiter, asesor consistorial, membru în comi-tetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul 1 cor.

Pentru pacienții de stomach! Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marei împovărări a stomacului sau prin con-sumareade mănăcări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregulat și-au contras bôle de stomach, precum: Catar de stomach, Sgârceiuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este: Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich. Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tîmăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorêză organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delăturâ conturbațiile de mistuire și influințêză puternic asupra noiei formări de sînge sînêtos. Prin întrebuințarea regulată a vinului de buruieni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întîrzie nime dar' a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu sufe riințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni. cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sîngelui în ficat, splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delăturâ iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delăturâ mistuirea grea și depărtêză prin un șcaun ușor materii stricate din stomach și intestine. Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sînge și a stării bolnăviciose a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdute (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persône. Vinul de burueni dă slăbitei puterii de traiu un nou și prospêt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajutâ mistuirea și nu-trirea, ușurêză formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sîngelui, calmêză nervi escitați și creêză nouă voe de viêtă. Nenumêrate scrisori de recunoștință și mulțămîtă dovedesc acestea. Vinul de ierburi se află de vînzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu: Turnișor, Seliște, Oena, Sîmnic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tîlmaciu, Boița, Cîsnădie, Poplaco, Guvartului, Jina, Poiana, Mercuria, Cîlnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrișalêu, Sebeșul-săscu, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihalț, Teiuș, Blaj, Pînade, Țapu, Medieș, Blăjeș, Sîn-Mărtin, Ibașfalêu, Basna, Agnita, Cîncu-mare, Boholt, Făgăraș, Belean, Cîmpulung, Rîmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Humedoaia, Hațeg, Lunca, Puș, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în tôte celelalte localități mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria. Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în tôte localitățile din Austro-Ungaria. Păziți-vê de falsificări! Să se cêră anumit: Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich. Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sînt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădêcina „Helen“, iarba ferului americană, Rădêcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tôte aceste se amestecă. un. dom. [3] 1-9

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octob. 1901.

Table with multiple columns showing train schedules for routes: Budapesta — Predeal, Budapesta — Arad — Teiuș, Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș, and Arad — Timișoara. Columns include train numbers, departure times, and station names.